

Adres Redakcji i Administracji
Kraków, ul. Bracka 15.
Telefon Nr. 396.

Wszystkie listy i przesyłki pieniężne należy adresować do Redakcji i Administracji, Bracka 15.

Redakcja rękopisów nie wzywa, korespondencyj bezimiennych nie uwzględnia. Listów nieopłaconych nie przyjmuje.

NAPRZÓD

Organ polskiej partji socjalno-demokratycznej.

Numer pojedynczy 5 halercy.
Numer poniedziałkowy 4 halercy.

Wychodzi codziennie o g. 8 rano
a w poniedziałki i dni podwyższe
o godz. 10 rano.

Do nabycia: W administracji, ul.
Bracka l. 15, oraz we wszystkich
biurach dzienników.

Listy reklamowe nie opłacane
nie podlegają opłacie.

Adres na telegramy: Napród-
Kraków.

Przeznaczenie wynosi: W Krakowie (bez odryłki): miesięcznie 1 korona 60 hal.,
kwartalnie 4 kor. 20 h., rocznie 18 kor. — Za dostawę do domu dopłaca się
miesięcznie 20 hal. — W Austrii: miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., rocznie
24 kor. — W Niemczech: kwartalnie 7 marek. — W innych krajach kwartalnie
20 marek. — Za każdą zmianę adresu dopłaca się 40 hal. — Dla robotników w Kra-
kowie! Podózna tygodniowa prenumerata 40 hal.

Opisania (inseraty) przyjmuje Administracja za opłatą od miejsca wiersza jedno-
spalowego drobnym drukiem (petitam) na pierwszy raz po 20 halercy, następnym po
10 halercy. — „Nadesłano“ od miejsca wiersza drukiem petitem po 40 halercy na
karty raz. — Szeregunki (prospekty i. t. d.) przyjmuje się za 60g 2 kgr. za 100
egzemplarzy dla samiejscowych, a 1 kor. za 100 egzemplarzy dla miejscowych prenu-
meratorów. — Należytość należy naprzód nadesłać.

Skonfiskowano!

Skonfiskowano!

Skonfiskowano!

Skonfiskowano!

Skonfiskowano!

Skonfiskowano!

Skonfiskowano!

Skonfiskowano!

Gwałty wyborcze.

Mościska, 3 sierpnia.

Żyjemy tu w stanie wyjątkowym. Codziennie prawie chłopci całymi masami pędzeni są do starostwa mościskiego na przesłuchania w sprawie zgromadzeń przedwyborczych. W czasie najgorętszych robót w polu przetrzymywani oni są całymi dniami w biurach starostwa, aby im się „odechciało agitacji wyborczej“, jak się wyraził jeden z macherów hr. Stadnickiego. Dnia 2 b. m. zasądziło starostwo mościskie włościanina z Czerniawy, Michała Bonka, na podstawie patentu z r. 1854 za „sprzeciwienie się wójtowi w urzędowaniu“ na zgromadzeniu przedwyborczem, odbytem d. 28 lipca br. w Małnowie. Mianowicie wójt, przybywszy na to zgromadzenie, oświadczył, iż je rozwiązuje i kazał ludziom rozejść się. Bonk, jako przewodniczący, odparł na to, iż wójtowi nie przysługuje żadna ingerencya co do zgromadzeń wyborczych, które dozwolone są ustawą, że zatem zgromadzenia nie rozwiąże.

Więcej nie powiedział Bonk ani słowa i obrady toczyły się w dalszym ciągu zupełnie spokojnie. Sam wójt usiadł następnie na zgromadzeniu, przystuchiwał się obradom i brał nawet udział w głosowaniu. Naganiacz starostwa, pisarz z Małnowa, hyena wyborcza Stadnickiego, niejaki Mazurek, który nawet nie brał udziału w zgromadzeniu, zrobił doniesienie do starostwa. Prócz wójta nikogo więcej na stwierdzenie rzekomej winy Bonka nie przesłuchano. Że Bonk nie sprzeciwił się wójtowi, tylko w grzeczny sposób wyjaśnił mu znaczenie ustawy, może stwierdzić kilkunastu świadków. Mimo to starosta Pietruski zasądził Bonka, na podstawie donosu Mazurka, na 7 dni aresztu i kazał go wprost odprowadzić do aresztu, nie pozwalając mu nawet na wniesienie rekursu.

Starostwo mościskie „tłomaczy“ ustawę o zgromadzeniach wyborczych (§ 4 i 11) w ten sposób, iż tylko wyborcy (Wähler) i to miejscowi mogą zwoływać zgromadzenia i brać w nich udział; wedle tej interpretacji, prawyborcy (Urwähler), wybierający wyborców, nie mają więc prawa urządzać zgromadzeń. Na podstawie tej dowolnej i fałszywej interpretacji ustawy starostwo za brania urządzać zgromadzenia.

Dnia 2 km. zaalarmował osławiony Kaliniewicz policję miejską i żandarmerję, aby nie dopuścić do odbycia zgromadzenia przedwyborczego w Mościskach, które — jak Kaliniewiczowi tylko zdawało się — mieli zwołać tow. Wityk i Sienkiewicz.

Naganiacze hr. Stadnickiego dostają formalnego obłędu ze strachu przed agitacją ludową.

Starostwo całymi godzinami męczy ludzi przesłuchiwaniami, kto zwoływał zgromadzenia wyborcze, kto przemawiał i o czem itd.

Na co pozwala sobie taki Kaliniewicz, świadczy fakt następujący: D. 24 lipca b. r. była wyłożona we wsi Redenice lista wyborcza dla przegładnięcia, a już dnia 1 b. m. minął termin do wnoszenia reklamacyi. Tego też dopiero dnia, gdy reklamacyi nie można już było wnosić, kazał Kaliniewicz urzędowigminnemu wykreślić z listy wyborczej opozycyjnego włościanina Prystackiego, który w ten sposób pozbawiony został prawa wyborczego. W podobny sposób postępuje Kaliniewicz z innymi wyborcami, kazał ich wykreślać z listy wyborczej.

Wśród ludności całego powiatu postępowanie to wywołuje wielkie rozgoryczenie.

Chłopi z całego powiatu nie nawidzą hr. Stadnickiego z całej głębi duszy, nie dadzą sobie mówić o wybieraniu go na posła. Dlatego też wszelkie próby na-

rzucenia im Stadnickiego wywołują wśród nich oburzenie.

Chłopski komitet wyborczy wystąpił dnia 3 bm. list express do prezydenta ministrów dra Körbera z zażaleniem na starostę Pietruskiego i komisarza Kaliniewicza.

Ruch wyborczy.

Na zgromadzeniu stojałowszczyków w Rzeszowie, z którego podaliśmy przed kilku dniami sprawozdanie, zapadły — jak donosi „Wieniec-Pszczółka“ — między innymi następujące uchwały: Na wniosek Stojałowskiego uchwalono wydać odezwę przedwyborczą; „będzie w niej wyraźnie podniesione“, — pisze „Wieniec-Pszczółka“, — „że jesteśmy sprawiedliwi dla tych, którzy chcą naprawić dawne błędy i takim okazemy od siebie dobrą wolę, ale zdecydowanych wrogów chrześcijańskiej zasady, więc socyalistów i ich popleczników, chociażby i ludowców zwalczać będziemy z największą mocą“. Po świeżo najętym parobku nie można się było czego innego spodziewać. Wszak na to sobie stańczycy kupili Stojałowskiego, aby go jak brytana wypuścić na stronictwa opozycyjne. Jestto jednak już bezębny brytan, który tylko jeszcze ognem ruszać i łasić się swym nowym panom i chlebobdawcom potrafi. Z całym cynizmem zaleca ten stary oszust polityczny chłopom stańczyków, jako ludzi „chrześcijańskiej zasady“ i „chcących naprawić dawne błędy“. Ma on rację po części co do tego ostatniego: jeden błąd stańczycy naprawili, mianowicie ten błąd w swej polityce, że zwalczali Stojałowskiego, którego przecież każdej chwili mogli sobie kupić; kupili go więc w końcu, poznawszy swój długoletni błąd polityczny...

Na temsamem zgromadzeniu stojałowszczyków uchwalono dalej, jak donosi „Wieniec-Pszczółka“, że tylko ci kandydaci zostaną przez Stojałowskiego stanowczo poleceni wyborcom, którzy zadość uczynią „warunkom“. Czy i przy sejmowych wyborach „warunki“ te wynoszą po 600 koron za mandat?

Ormiański „Przedświt“, nie mogąc codziennie podać swym czytelnikom na objad noworodka z rożną czy też faszzerwanego, stara się karmić ich innymi sensacyami tego samego rodzaju. Co kilka dni opowiada jakieś niestworzone historie o kandydaturach socyalnej demokracji, a prasa gadzinowa, łakoma zwłaszcza w czasie kanikuły na wszelkiego gatunku noworodki, nie zraża się nawet ormiańskiem ich pochodzeniem i powtarza skwapliwie wszystkie te bezsensowe bajki. Po zamaskowanym noworodku stanisławowskim powinnyby prasa nieco ostrożniej traktować resztę potomstwa „Przedświtu“.

Wybory na Rusl. Ostatni numer brańskiej „Woli“, organu ruskiej partii

socyalno-demokratycznej, poświęca artykuł wstępny przedwyborczej akcji na Rusi. Secesya Rusinów z sejmu mogła się na pozór wydawać zapowiedzią jakiejś nowej, energicznej akcji ze strony ruskiej. Tymczasem wszystko poszło starym torem szacherek kompromisowych. Pierwsze skrzypce trzyma na Rusi najsilniejsza dziś partya narodowców. Otóż pospieszyła ona już z odnowieniem dawnego sojuszu z moskalofilami, a wobec ugodowców zajęła stanowisko przychylnie wyczekujące, choć zdawałoby się przecie, że nie tej partyi łączyć nie powinno z wstecznymi klerykalno-konserwatywnymi „Rutenami“, którzy „w swym serwiliźmie nie widzą nic poza Austrią“, ani też z ludźmi, którzy „plwają na dążności ukraińskie i głoszą otwarcie, iż knut samodzierżczy miłszym im jest od wolności“.

„Czas przedwyborczy — powiada „Wola“ — zapewnia wolność słowa, zakreśla szerokie granice dla agitacji.

Wszystko to, co leży komuś na sercu, wszystkie myśli przewodnie, wszystkie zasadnicze kwestye mogą być przed oczyma szerokich mas rozwinięte.

Ale na to trzeba wystąpić szczerze i energicznie, z własnym sztandarem, a nie krępować sobie rąk związkami z niepewnym i zdradliwym współnikiem.“

Narodowcy głoszą, że to kompromis, nie konsolidacya, tymczasem — jak słusznie zaznacza „Wola“ — jest to wykręt, gdyż obie partye — narodowcy ruscy i moskalofile — wydały jednobrzmiącą odezwę do wszystkich „Rusinów ziemi halickiej“. I dzieje się to mimo znanych intryg moskalofilów, mimo otwartego żądania ich organu, by narodowcy ustąpili im na pastwę połowę powiatów ruskich z prawem stawiania takich kandydatur, jakie im się spodoba, pomimo wreszcie, iż nietrudno przewidzieć, że moskalofile nie poprą wzamian żadnej szczerze narodowej i demokratycznej kandydatury ruskiej, a jeżeli gdzie nie zawiadą, to chyba tylko w takim okręgu, gdzie kandydować będą ludzie niewyraźnych zasad.

Jednym słowem — kończy „Wola“ — narodowcy ruscy nie są zdolni do akcji energicznej, tumanią się frazesem o potrzebie zgody i harmonii „w rodzinie“ i dla tej mary nie występują otwarcie z własnym programem, nie zwalczają serwilizmu i zajęczego ducha rutenkiego.

Przegląd społeczny.

Ruch górników we Francyl. Narodowy związek robotników górniczych wydał odezwę do wszystkich swych członków we Francyl. W odezwie tej wzywa ich do rozpoczęcia w dniu 1 listopada ogólnego strajku, w razie gdyby rząd i towarzystwa górnicze nie uwzględniły do tego terminu żądań robotników, dotychczas ośmiodziesię-

nej pracy, ubezpieczenia na starość i oznaczenia płacy minimalnej.

KRONIKA.

Kalendarzyk historyczny. 5 sierpnia. 1777. Pierwszy rozbiór Polski. — 1870. Francuzi ustępują z państwa kościelnego — 1893. Początek międzynarodowego kongresu socjalistycznego w Zurychu. — 1895. Śmierć Fryderyka Engelsa.

Dzisiaj teatr zamknięty.

Policya w teatrze. Doszło już do tego w Krakowie, że nawet idąc do teatru, dokąd człowiek udaje się dla przyjemnego spędzenia wieczoru, nie można być pewnym, czy się z niego wróci do domu, względnie czy się wróci bez sińców i guzów. Wczoraj, na przedstawieniu operetki „San Toy“ zdarzyła się scena, która oburzyła całą publiczność. Do jakiegoś pana na balkonie przystąpił kapral policyjny, pełniący służbę i w sposób niezbyt grzeczny kazał mu usiąść, aby nie zasłaniał innym.

Ów pan nie usłuchał bezzwłocznie tego „rozkazu“ i za to policyant aresztował go. Właśnie skończył się drugi akt i publiczność wyszła na kurytarze i przed teatr, gdy policyant włókł aresztowanego, który mu się wcale nie opierał. Przed teatrem publiczność żywo ujęła się za niesłusznym aresztowanym, wołając na policyanta, aby nie szarpał brutalnie aresztowanego. Pan kapral pozostał jednak głuchym na wszystko i gdy aresztowany chciał zawołać do rozkazy, aby pojechać z policyantem, ten nie chciał się na to zgodzić, lecz poprowadził swą ofiarę piechotą na policyę!

Publiczność przez cały antrakt żywo omawiała ten wypadek. Wszyscy wyrażali przekonanie, że policyant nie miał prawa robić owemu panu żadnej uwagi, bo od tego jest służba teatralna, i że nie miał najmniejszego powodu do aresztowania, a tem mniej do tak brutalnego zachowania się. Nawet w teatrze nie ma obecnie bezpieczeństwa osobistego!

Członkowie chóru opery lwowskiej nadsyłają na nasze ręce podziękowanie za życzliwość okazaną im z okazji przedstawienia benefisowego, p. Paderewskiemu, prasie i publiczności krakowskiej, dyrektorom pp. Pawlikowskiemu, Glicksonowi, Kotarbińskiemu i Spetrinowi, oraz artystom pp. Marek, Schuppownie, Drzewieckiemu, Szymańskiemu, Jerominowi, Paszkowskiemu, Kitchmanowi, Ludwigo, Jarońskiemu, dalej zarządowi drukarni „Czasu“ i wszystkim osobom, z których życzliwością spotkali się członkowie „Chóru“.

Bobrzyński jeszcze urzęduje. Organ namiestnika donosi: Sprawa nominacji wiceprezydenta Rady szkolnej krajowej nie jest dotychczas jeszcze załatwioną, a dr Bobrzyński pozostanie na tem stanowisku do października b. r.

Pani Gabryela Zapolska uprasza o doniesienie, że wiadomość podana przez lwowskiego korespondenta „N. Ref.“ (współpracownika „Słowa Polskiego“), a powtórzona przez wszystkie pisma — jakoby w połowie września miał się odbyć w Nowym Sączu jej ślub z malarzem p. Janowskim — jest zupełnie zmyśloną. „Nowa Ref.“ a za

nią inne pisma padły ofiarą mistyfikacji ze strony kolegi pani Zapolskiej.

Sankeya ustawy krajowej. Cesarz sankeyonował uchwałę sejmową o częściowem obwałowaniu lewego brzegu Dunaju.

Rozprawa o lwowskie rozruchy głodowe zaczyna się dopiero we wtorek.

Cmentarzysko we Lwowie odkryto podczas kopania fundamentów pod nowo budujący się zakład dla podrzutek przy ulicy Paulinów 1. 5. Nie głębiej jak 1 1/2 metra w ziemi znaleziono kilkanaście czaszek z przydatkiem mnóstwa piszczeli i kości gołenionych itd. Kości te złożone we wspólnym dole prawdopodobnie były w chwili grzebania przysypane wapnem. Z jakiego czasu pochodzą te kości i skąd się tam wzięły, na razie tego dokładnie jeszcze nikt nie oznaczył.

Samobójstwo kadeta. Z Przemysła donoszą nam, że w tamtejszych koszarach przy ul. Mickiewicza odebrał sobie dnia 2 bm. rano kadet niawidomego nazwiska życie wystrzałem z rewolweru.

Śmierć i porażenia od pioruna. Z Nowego Sącza donoszą nam: W czasie burzy, jaka tu szalała onegdaj, uderzył piorun na ulicy w pewnego robotnika, który na miejscu padł trupem.

Z Nowego Targu donoszą nam:

Dnia 2 bm. zabił tu piorun oberkanoniera z 2 pułku artylerji wałowej, w czasie ćwiczeń. W Czarnym Dunajcu zaś poraził piorun również w czasie ćwiczeń dwóch żołnierzy od artylerji.

Skonfiskowano!

Krajowa szkoła zawodowa dla nauk tkactwa w Krośnie zawiadamia, że już obecnie można zapisywać uczniów na kurs nauki, rozpoczynającej się z dniem 1 września. — Warunki przyjęcia uczniów są następujące: 1. Ukończenie z dobrym postępem przynajmniej szkoły ludowej lub odpowiednie temu wykształcenie w inny sposób nabyte. 2. Ukończony 14 rok życia i odpowiednie temu rozwinięcie fizyczne.

Założona w roku 1889 i funduszem kraju utrzymywana, posiada szkoła 42 krosien poprawnych i wszelkie potrzebne przybory i narzędzia. Szkoła ma na celu przy pomocy nauki teoretycznej i praktycznej kształcić młodzież w zawodzie tkackim na przodowników (majstrów) i zawodowych tkaczy — jak również podawać młodzieży, która poświęci się zawodowi tkackiemu, wszystkie te wiadomości, jakie do należytego prowadzenia rzemiosła są potrzebne. Nauka jest bezpłatna, nadto uczniowie otrzymują potrzebne przybory piśmienne, rysunkowe i książki, a za prace praktyczne, wykonane w salach roboczych, pieniężne nagrody. — Uczniowie ubodzy a pilni uzyskać mogą zasiłki z funduszu kraju na koszt utrzymania. — Programu nauki, oraz bliższych informacji udziela zarząd szkoły.

Kontrola policyjna nad żywym słowem, wypowiedzianem do zebranej publiczności, wydaje się jeszcze za młą i zbyt nieścisłą drowi Zygmuntovi Gargasowi. Potrzeba na takich publicznych zebraniach koniecznie więcej policyi, gdyż, zdaniem p. Gargasa — mowa, odczyt, poemat wypowiedziany publicznie, jest płodem literackim, działającym bardzo na masy, mowcy i deklamatorzy są więc autorami, a państwo ma obowiązek prowadzić... statystykę takiej literatury niedrukowanej i jej autorów! Z tego sprytnego założenia wychodząc żali się p. Gargas w specjalnej rozprawce, że „kontrola policyjna nad publicznymi odczytami, deklamacyami itp. musiałaby być w wielu państwach ścisłej, niż to się dzieje zazwyczaj obecnie“; żąda on nawet statystyki słuchaczy co do płci, przybliżonego wieku, szerszej jakiejś warstwy społecznej itd. Co więcej, p. Gargas żąda, aby tu istniał przymus deklaracji statystycznej, aby kontrolowano pod rygorem grzywny lub aresztu tę niedrukowaną literaturę i jej autora i aby tu zbierano daty dotyczące płci, zawodu, wieku, narodowości i wyznania „autorów“, oraz czasu ich działalności literackiej. Gdyby się projekt Gargasa urzeczywistnił, mielibyśmy bardzo ładną statystykę, a straciłobyśmy natomiast drobnostkę: — swobody konstytucyjne! Szczęście, że przy obecnych wyborach sejmowych nie będzie jeszcze

Skonfiskowano!

wolno zbierać żandarmom i policyantom galityjskim statystycznych dat co do czasu „działalności literackiej“ rozmaitych mówców opozycyjnych.

Wynik ściślejszych wyborów w Duisburgu. Przy odbytych w sobotę ściślejszych wyborach do parlamentu niemieckiego z okręgu Duisburg - Mthlheim - Ruhrort otrzymali: narodowo-liberalny Benner 33 534, kandydat centrum Rintelen 27,728 głosów. Wybrany więc został narodowo-liberalny Beumer.

Prześladowania polityczne. Przeciwno tow. Jerzemu Haasemu z Królewskiej Huty na Śląsku pruskim, o którego aresztowaniu donosiliśmy przed paru tygodniami, został wytoczony proces przed sądem w Bytomiu. Chodzi tu o polsko-socjalistyczny manifest, który w maju b. r. został rozrzucony po górnym Śląsku, a o którym tow. Haase twierdzi, iż pochodzenie jego jest mu nieznanem. W sprawie tej przesłuchiwani są liczni świadkowie, ze względu jednak na ferie rozprawa nie rozpocznie się prędko i tow. Haase skazanym będzie na długie siedzenie w areszcie śledczym.

Szpieglujące klechy. W procesie, który wytoczyły władze pruskie 60 gimnazjalistom polskim o wrzekome należenie do tajnych związków, a który ma się rozpocząć w początku września, czarną kartę zdobyli sobie księża. Czytelnicy przypominają sobie zapewne wstrętą postać katechety brodnickiego Ossowskiego, który — jak donosiliśmy w czasie właściwym — dobrowolnie asystował przy rewizjach u tamtejszych uczniów gimnazjalnych i dopomagał do ich szpiegowania. Jeszcze podlejszą rolę — jeżeli to jest możliwe — odegrał w Chełmnie ks. dr Teitz. Gdy władze pruskie, znalazłszy po rewizji u p. Witolda Leitgebra z Ostrowa dowody istniejącego jakoby porozumienia z nim gimnazjalistów, weszyły poczęły jakąś organizację młodzieży, zaraz między innymi zabrał się do śledzenia swych uczniów i dyrektor gimnazjum w Chełmnie Preuss. Ponieważ rewizye nie odniosły żadnego skutku, postanowił Preuss wydobyć jakieś dane o „tajnem kółku“ od abituryenta Gończa. Ten jednak opierał się długo wszelkim pokusom zdradzenia swoich kolegów. Wówczas Preuss wpadł na szatański pomysł, aby wezwać Gończa wprost po spowiedzi i wmówić w niego, że w takiej chwili musi wyznać prawdę. Do pomocy wezwał księdza Teitza, który potrafił założyć sidła na chłopca, będącego widocznie tępym bigotem i skłonić go do zdrady. A uczynił to ów podlec w sutannie w imię religii! Aby nas nikt nie mógł posądzić o tendencyjne przedstawienie faktów, podajemy dalsze szczegóły w brzmieniu dosłownem za sprawozdawcą arekterykalnego „Dziennika poznańskiego“. Oto co on pisze:

„Gończowi rozwiązał się język wtedy dopiero, kiedy ks. dr Teitz, nauczyciel religii, powiedział mu, że przysięga, pod którą wobec kolegów zobowiązał się do milczenia, nie obowiązują go. Ks. Teitz uzasadnił to swoje orzeczenie tem, iż Gończ, aby nie zdradzić istnienia towarzystwa, obowiązany był na wszelkie zapytania odpowiedzieć, że o niczem nie wie. Ponieważ

o towarzystwie wiedział, przeto przysięga zobowiązywała go do kłamstwa (Co za ohydne, jezuickie wykręty!), a ponieważ jest to czynem niemoralnym, przysięga nie była ważną“.

I na tych zeznaniach, wyciągniętych w sposób podstępny przez nikczemnego klechę, jak widzimy z dalszego toku korespondencyi, oparł się głównie prokurator w tej części oskarżenia, która się odnosi do gimnazjalistów chełmińskich.

Telegraf i telefon.

Ofiary militarizmu.

Nowy Targ, 5 sierpnia. Podczas ćwiczeń artylerji polnej w Czarnym Dunajcu dnia 3 bm. eksplodowała armata, w której ładunek nie był dostatecznie zamknięty. Trupem padli fajerwerker, vormeister i 1 żołnierz; 8 żołnierzy ciężko rannych.

Wylowy.

Nowy Sącz, 4 sierpnia. Z powodu ulew Dunajec wezbrał po raz wtóry. Niziny nad Dunajcem zalane. Jordanówka (park dla dzieci) oraz ogród willi Wenecya (restauracya z ogrodem) pod wodą, tak, że łód kami do Wenecyi przeprować się trzeba. Deszcz lał prawie bez przerwy od piątku wieczór do dziś (niedziela) do południa.

Torturowanie robotników.

Frankfurt, 4 sierpnia. „Frankfurter Ztg.“ otrzymuje wiadomość z San-Sebastian (Hiszpania), że dochodzenie, nakazane przez rząd wskutek doniesienia jednego z dzienników, iż w więzieniu w Vich w Katalonii torturowano robotników aresztowanych w czasie strejku, wykazało prawdziwość tych wieści.

W sferach robotniczych panuje niesłychane wrzenie. Ma być zwołany meeting, protestujący przeciw takiemu ohydному barbarzyństwu. Jeżeli sprawcy tortur nie zostaną przykładnie ukarani, należy oczekiwać poważnych rozruchów.

Wypadek na okręcie.

Petersburg, 5 sierpnia. Pancernik rosyjski „Cesarz Aleksander III“ został przy silnym wietrze spuszczonej na wodę. Wiatr obalił osadzoną na maszcie flagę, która swem drzewcem zabiła na miejscu jednego oficera i jednego kadeta. Prócz tego jeden kadet został ciężko ranny, a komendant okrętu, dwaj kadeeci oraz rysownik odnieśli lżejsze rany.

Znów wylży moskiewska na Bałkanach.

Bukareszt, 5 sierpnia. Rosyjska eskadra przybyła wczoraj o godzinie 6 zrana do portu Constanza. Wiceadmirała rosyjskiego Hildebranda powitał na jego okręcie „Sinope“, rumuński komendant marynarki Korlinsky.

Sofia, 5 sierpnia. Przybycie eskadry rosyjskiej do Warny oczekiwaniem jest na dzień 7 bm.

Wybory w Serbii.

Belgrad, 5 sierpnia. Wczoraj rozpoczęły się w całej Serbii wybory do skupczyny (parlamentu), które zapowiadają przebieg bardzo ożywiony. Na 285.000 uprawnionych do głosowania, podjęło swe karty wyborcze 262 249 osób, to jest najwyższy

procent, jaki się w Serbii od zaprowadzenia konstytucyi zdarzył.

Przeciw zakonom.

Lizbona, 4 sierpnia. Ilość zamkniętych dotychczas w Portugalii klasztorów ma wynosić, według ostatnich wiadomości, 24.

Uratowani od śmierci wśród lodów.

Chrystyania, 5 sierpnia. Dziennik „Morgenbladet“ donosi z Vardö: Przybyli tu rybacy z Oceanu lodowatego z 8 rozbitkami z okrętów „Strömmen“ i „Famielien“, zdruzgotanych przez lody w pobliżu wyspy Nowaja Ziemia (posiadłość rosyjska we wschodniej części Oceanu lodowatego, gdzie się zaczyna morze Karskie. *Przyp. Red.*). Dotąd niewiadomy jest jeszcze los 6 rozbitków. Pozostali zdołali się schronić na małe wysepki, skąd po dwóch tygodniach wyratowali ich rybacy.

Spór angielsko-turecki.

Konstantynopol, 5 sierpnia. Spór angielsko-turecki w okolicach Adenu jeszcze nie został zażegnany. Starcie pomiędzy żołnierzami angielskimi i tureckimi nastąpiło w okręgu Hushalis. Rząd turecki twierdzi, że Anglicy, ścigając oddział szeika arabskiego Makbula, zajęli niektóre miejscowości na terytorjum, należącym do Turcji, wskutek czego przedsięwziął kroki w Londynie, mające na celu zarządzenie usunięcia wojsk angielskich.

Z angielskiej zaś strony utrzymują, iż Arabowie, poparci przez wojska tureckie, dokonali napadu na okolicę, znajdującą się pod protektoratem angielskim, za co Anglia żądać będzie zadośćuczynienia.

Strejk w fabrykach stali w Ameryce.

Nowy Jork, 4 sierpnia. Przedstawiciele zjednoczonych robotników stalowych opublikowali po wczorajszej konferencji oświadczenie tej treści, że nie przyjmuje się propozycyi trustu stalowego i że nie odbędzie się już żadna konferencya między strejkującymi robotnikami a trustem stalowym, chyba tylko na prośbę tego ostatniego.

Przedstawiciele zjednoczonych robotników stalowych udają się do Pittsburga

Członek „American Tinplak Company“, nazwiskiem Reid, opowiadał, że zjednoczonym robotnikom stalowym zrobiono tylko jedną propozycyę, a mianowicie, żeby podjęli pracę za takie same płace, jakie pobierali w zeszłym roku.

PARK KRAKOWSKI. TEATR ROZMAITOSCI.

Dziś i codziennie

Wielkie przedstawienie akrobatyczne połączone z Koncertem.

Każdego 1-go i 16-go nowy program. Wstęp w dniu powszednie 10 ct. Miejsca rezerwowane po 60 ct., po 50 ct. i 30 ct. — Bilety do miejsc rezerwowanych uprawniają do wolnego wstępu. — W niedzielę i święta wstęp 20 ct. 834

Zakład wodoleczniczy w Krakowie, ul. św. Agnieszki 1. 5,

pod kierownictwem specjalisty do chorób nerwowych dra Kupozyka, 901 otwarty przez cały rok. 28-30